

Paikka ja aika

Ag C224.1
keskiviikko 26.10.2005

Testausryhmä:

Tatu Repo(TR)
Pasi Saari(PS)
Anna Seppänen(AS)

1 Käytettävyystestaus

Ryhmän testattavaksi valikoitui www.jippii.fi -sivusto. Sivusto on nettiportaali, joka pyrkii tarjoamaan käyttäjälleen pääasiallisesti uutisia ja mobiilipalveluja. Tutkittava sivusto on yhteydessä mobiilioperaattori Saunalahteen ja tarjoaa sen käyttäjille muun muassa webmail-palvelun. Annettujen tehtävien suorittajaksi valittiin TR.

Heti sivustolle saavuttaessa aukesi käyttäjän ruutuun popup-ikkuna, joka peitti osan sivustosta. Popup-ikkuna sisälsi fonttivirheitä ja katosi ruudusta ilman käyttäjän syötettä tietyn ajan kuluttua.

Ensimmäisenä tehtävänä oli lähettää sivuston kautta e-kortti toiselle ryhmän jäsenelle. Tehtävän suorittaminen onnistui suhteellisen nopeasti. E-korttien lähetysohjelma löytyi tehokkaasti esille nostetusta navigointipalkista heti sivulle saavuttaessa. E-kortin lähettämistä varten vaadittiin käyttäjältä sähköpostitietoja ja onnitteluviesti. Kyselykenttien alapuolella oli lähetysohjelma, jota testaja painoi kentät täytettyään. Sivusto valittiin virheilmoituksella, ettei kaikkia tarpeellisia tietoja ollut annettu. Selaimen back-painikkeen avulla palattiin lähetysohjelmaan täyttööseen ja huomattiin, että lähetysohjelman alapuolella, punaisella erotinpalkilla erotettuna, oli vielä yksi valinta koskien lähetettävän kortin ulkoasua. Valinta tehtiin ja lähetysohjelma onnistui.

Toisena tehtävänä oli etsiä Kill Bill -elokuvaan liittyvä soittoääni Nokian 6610- malliseen puhelimeen. Haluttu palvelu löytyi nopeasti pääsivun navigointipalkin avulla mobiilipalveluiden kohdalta. Selaimen hakutoimintoa käyttäen löydettiin Kill Bill -aiheinen soittoääni nopeasti. Soittoääntä klikkaamalla saatiin näkyviin tietoja soittoäänestä mukaan lukien mallisopivuudet.

Kolmantena tehtävänä oli etsiä sivuston avulla vapaita vuokra-asuntoja Jyväskylästä. Tehtävän suorittaminen kesti useita minuutteja, koska sivustolla ei ollut mitään vuokra-asuntoihin viittaavia navigointimahdollisuuksia. Lopulta vuokra-asuntoja päätettiin etsiä ”yritykset ja palvelut” -hakua käyttäen hakusanalla ”vuokra”. Näin löydettiin linkki erillisen yrityksen sivuille, josta löytyi Jyväskylässä sijaitsevia vapaita vuokra-asuntoja.

Neljäntenä tehtävänä oli etsiä sivustolta arvostelu elokuvalla Paha Maa. Tehtävän suorittaminen kesti jälleen useita minuutteja, sillä sivustolta ei löytynyt elokuva-arvosteluihin viittaavia navigaatiovalintoja. Lopulta testaja päätti yrittää linkkiä toiselle viihdeuutispalvelusivustolle, jolta arvostelu lopulta löytyi.

2 Asiantuntija-arviointi

Ryhmätyön toisena osana oli tehdä Nielsenin heuristiikan pohjalta arviointi tutkittavan sivuston käytettävydestä. Seuraavassa heuristiikan pääkohdat ja niiden pohjalta tehtyjä huomioita tutkitun sivuston käytettävydestä.

Näkyvyys

- Vasteajat pieniä käytetyllä yhteydellä, ei tarvetta tapahtumien selvittämiselle
- Sivustolle eksyi muuttuvan navigaatioympäristön takia

Yhteensopivuus sovelluksen ja todellisen maailman välillä

- Sivustolla käytetty kieli oli selkeää eikä sisältänyt teknisiä termejä

Hallitsevuuden ja vapauden tunne käyttäjillä

- Sivusto ei tarjonnut riittäviä navigaatiomahdollisuuksia kaikissa tilanteissa
- Sivusto ei ollut hallittavissa ja käyttövapaus oli erittäin rajoittunutta

Yhteneväisyys ja standardit

- Pääsivun tärkein navigointipalkki huomiota herättävän punainen ja pääsivuilla samassa paikassa
- Navigaatioympäristö muuttui syvemmälle sivustoon mentäessä
- Sivuston pääväriyty navigaatiovalikoiden osalta johdonmukainen

Virheiden ehkäisy

- E-kortin lähetykslomakkeessa virheisiin johtava näppäinasettelu
- Epäloogisia painikeasetteluja ympäri sivustoa

Muistikuormituksen minimoiminen

- Linkkien ja painikkeiden nimet osittain epäjohdonmukaisia
- Komponenttien sijoittelu pääsivujen osalta samassa kehysrakenteessa

Käytön tehokkuus ja joustavuus

- Sivuston ulkoasu sekava liikkuvien mainosten takia, käyttöteho heikko
- Ei oikopolkuja
- Tekstin kirjasinkokoa selaimella kasvatettaessa sivuston komponentit liikkuvat pois paikoiltaan

Minimalistinen suunnittelu

- Sivuston ulkoasu mainosten hallitsema, hyödyllinen informaatio hukui
- Sivuston huomioitavimmat kohdat mainosten peitossa, hyötyinformaatio toisarvoisilla paikoilla
- Kirjasin ja sen koko pysyvät samana sivuston tekstiosuuksissa

- Mainoksissa vaihtelevat kirjasimet ja muuttuva tekstikoko, häiritsee käytettävyyttä

Virheistä toipuminen

- Sivuston toiminnassa ei saatu esiin virheitä normaalikäytöllä E-korttia lukuun ottamatta
- E-kortin lähetyksessä virheilmoitus kertoi mitä oli vialla
- Virhetilanteesta ei ollut mahdollisuutta palata takaisin virheen aiheuttavaan tilaan

Ohjeet ja dokumentointi

- Sivustolla ei ollut ohjeistusta tai dokumentaatiota palveluihin liittyen

Sivuston käytettävyys oli heuristisen analyysin perusteella heikko. Käytettävyysongelmia aiheuttivat etenkin sekava mainosten asettelu ja muotoilu sekä heikko linkkien ja toimintojen nimeäminen ja navigointi.

3 Omaan projektiin soveltaminen

Käytettävyyspäivän soveltaminen sovellusprojektissa onnistuu ainakin Nielsenin heuristiikan kautta. Lisäksi käytettävyysasioita tullaan harkitsemaan entistä enemmän ja niistä tullaan neuvottelemaan asiakkaan kanssa. CONCEPT-projektin käyttöliittymäsuunnittelu on parhaillaan käynnissä, joten käytettävyyskoulutus tuli juuri oikeaan aikaan. Ulkopuolisen sivuston käytettyyteen tutustuminen ja sen arviointi toi uusia huomiokohtia myös projektin käyttöliittymäkehitystä ajatellen.